

Az országos dalárszövetség

A budapesti nemz. zenede

A budai zeneakademia

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap három negyed ivén, zenemelléklettel, zeneszerzők és zeneművészek arcképeivel.

Ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint a kiadói-vital ügykörébe tartozó levelek a Társulat igazgatóságához (váci utca 3) intézendők.

Budapest, 1883. március 5.

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. — Külföldre egészévre 8 frt, félévre 4 frt

Elofizetheti a „Harmonia” nemzeti zeneműkereskedésben (Budapestben, váci utca 3) s vidéken minden könyvkereskedésben. — Egyes szám ára 15 kr.

Kiadja a „Harmonia” magyar zeneművészek társulata.

Felelős szerkesztő: Dr. Hubay Károly.

Wilhelmj Ágost.

„Az összes reprodukáló művészek közül, kiket valaha hallottam, egyik sem tett reám oly felejthetetlen és maradó benyomást, mint Wilhelmj!” mondá Wagner egy ízben a „Parsifal” előadása közben folytatott beszélgetés alkalmával, „Wilhelmj oly művészi originalitás, hogy ma már csak ritkán található hozzá hasonló művész.”

Wilhelmj Ágost Viktor Frigyes Dániel Emil 1840. szeptember 21-én született Usingenban. Atyja: dr. Wilhelmj Ágost ismert bortermelő volt, korábban pedig királyi ügyész. Anyja, született Petry Sarolta maga is nagy művész volt és többek közt Chopin tanítványa. Wilhelmj az első hegedű-oktatást Fischer Konrád udvari hangverseny-mestertől nyerte Wiesbadenben; de haladása a hegedűjátékban rendkívüli lehetett, mert midőn Sonntag Hen-

Wilhelmj Ágost.

rietta, a híres énekesnő az 50-es évek kezdetén Wilhelmj szüleinél látogatásban volt, az akkor alig még 7 éves gyermek oly gyönyörűen játszott, hogy a művész meghatóan csókolta meg és azt mondta: „Fiam, belőled valaha német Paganini válik!”

1853-ban a még gyermek-művész egy oly quartettben működött közre, mely teljesen ismeretlen volt előtte. És a fiú oly pontosan, biztosan, kifogástalanul játszott, mintha az az először előadott quartett már legalább százszor hallotta és játszotta volna. 1854. január 8-án lépett fel először nyilvánosan Linburgban jótékony célra. Második fellépte 1850. március 17-én volt a wiesbadeni udvari színházban és mindkét ritka feltűnést okozott művészi játékával. És mindezek dacára sem akart atya beleegyezni, hogy egészen művészi pályájának szentelje magát és csak hosszas és beható kérésnek enge-

dett azon feltétel alatt, ha valamely illetékes műbíró fának e pályát ajánlja.

1861. év tavaszán Wilhelmj, Wittgenstein Emil herceg ajánló levelével megjelent Liszt Ferencnél. Ezen egész jövőjére kiható vizsga alkalmával Liszt zongorakiséréte mellett eljátszotta Spohr „Gesangsscene”-jét és Ernst magyar dalait. Liszt csakhamar felismerte a ritka zenei képzettséget és midőn Wilhelmj a mester kívánatára még prima vista játszott és pedig csodálatra méltó ügyességgel, Liszt felugrott helyéről és e szavakkal fordult a fiatal művészhez: „És ön még nincs tisztában hivatásával!? Hisz önnel a zene vele született! Ön annyira alkalmas a hegedűjátékhoz, hogy ha a hegedű még nem lett volna, az ön számára fel kellett volna találni? Csak dolgozzon szorgalmasan tovább, fiatal ember és a világ még beszélni fog önről!” Nehány nappal később Lipcsébe kísérte Liszt a fiatal művészt, a hol további kiképztetését Dávid Ferdinand kitűnő vezetésére bízta. „Itt hozom a jövődöbeli Paganinit” — ezekkel a szavakkal mutatta be — „gondoskodjék róla!” 1861—1864-ig Wilhelmj a lipcsei konservatorium növendéke volt.

1861. november 24-én lépett fel először egy „Gewandhaus”-hangversenyen, mely alkalommal Joachimnak egy magyar concertját játszta. Tanárja: Dávid Ferdinand azonban kedvenc tanítványát mind inkább magához iparkodott kötni. Az ő házában ismerte meg a fiatal művész későbbi nejét a művelt Liphart Zsófiát is, kit 1866. május 26-án vezetett oltárhoz. Egy nehéz betegség, mely a konservatóriumból történt kilépte után az ágyhoz kötötte, egy időre meggátolta tanulmányainak folytatásában.

Első művészi körútját Schweizban tette 1865. év őszén. 1866-ban meglátogatta Hollandiát és ezután Angolországot, a hol Lind Jenny közbenjárásával 1866. szept. 17-én sikerült neki Londonban először nyilvánosan fellépni, mely alkalommal rendkívüli feltűnést keltett. 1867. január 20-án Párisban lépett fel először és pedig oly rendkívüli sikerrel, hogy a párisi sajtó egyhangulag „le nouveau Paganini”-nak nevezte. E sikerek után a művész visszatért Németországba. 1867. év őszén meglátogatta Olaszországot, a hol Florenzben a „Società di quartetto” védnökévé választották. 1868-ban Pawlowna Helena orosz nagyhercegnő meghívásának engedve Szent-Pétervárra ment. Itt mondta Berlioz azokat az ismeretes szavakat, hogy „sohasem hallottam hegedűművészt oly eminens, varázsszerű és nemes hangokkal játszan, mint Wilhelmjt! — megvallom, hogy egész lényében valami tüneményeszerű van.”

T Á R C A.

A „Cimbria” énekesei.

Laffert O. zeneíró egy külföldi szaklapban a következő érdekes dolgokat teszi közzé:

A Rommer testvérek, a kik a „Cimbria” borzasztó sorsának áldozatai lettek, mint a megtisztult, magasabb nép-ének képviselői, mindenütt szívesen láttak tisztelt és méltán elismert specialitások voltak. Hazájuk kedves dallamai, szépen, tisztán, minden mesterkéltéssel nélkül énekelve, a kedves testvérpárnak bátyjukkal együtt mindenkinél a vonzódását megnyerte. Véletlenül ismerkedtünk meg és jó barátok lettünk. 1881. év nyarán Berlinben találkoztunk. Már ekkor mutatott nekem Rommer György egy amerikai művészi körutóról szóló szerződést, melyet minden áron megsemmisíttetni akartam. 1881 november 11-én több arczkép és sajátkezűleg írt életrajzi adatokat kaptam Rommertől. Ekkor még nem hittem volna, hogy a beküldött életrajzi adatokat 14 hóval később egy nekrológhoz fogom használni. Talán nem lesz érdektelen ezen életrajzi adatokból a következőket közölni:

— Mi mindhárom Württembergben: Biberachban születünk — írja Rommer — a hol szüleink köztiszteletben álló, de szegény polgárok voltak. Atyánk szabó mester volt. Mikor még nem voltam egészen 6 éves, egy legény volt atyámnál alkalmazva, a ki fiatal kora dacára már nagyon jól kezelte a hegedűt. Ő tanácsolta atyámnak, hogy rendeljen számomra egy gyermek hegedűt, melyen engem hegedűlni akar megtani-

tani. Ez megtörtént és a még akkor 4 éves Augustza nővérem énekével kísérte játékomat. Később én is együtt énekeltem vele és egyszersimind játszottam is. Egy farsang alkalmával atyánk szép álruhát készített számunkra és az első kísérlet, a betanult dalokat nyilvánosan előadni, oly annyira sikerült, hogy atyánk tovább képeztetésünket határozta el. 1863-ban már abban a szerenésben részesültünk, hogy az akkori württembergi királyné előtt énekelhettünk, mely alkalommal nem csak busás tiszteletdíjat, hanem az akkori főudvarmestertől egy díszítő bizonyítványt is kaptunk. Midőn később a cítera terjedni kezdett és újjaink elég hosszúra nőttek, ennek a hangszernek a kezelését is el kellett sajátítanunk. Először Biberachban, később aztán Kögel mesternél Kolmben tanultunk.

Miután szüleink szegények voltak, de a család nagy volt, kénytelenek voltunk az éneklés által keresett pénzzel a család fenntartásához hozzájárulni. Ez volt az oka annak is, hogy nem látogathattuk — mint szándékunk volt — a stuttgarti konservatoriumot és így egész erőnket a népdalok megtanulására fordítottuk. 1868. és 1869-ben ismét azon szerenéses helyzetbe jutottunk, hogy jelenlegi királynőnk előtt játszhattunk, a miről szintén nagyon hízog bizonyítványt van kezünk közt. Alig fordítottunk hátat az iskolának, már is szerződöttünk bennünket egy kieli igazgató, a kivel aztán hosszabb művészi körutat tettünk. Augustza nővéremmel hazámat Württembergbe is meglátogattam, továbbá Bajorországot, Badent és a Schweizot, és miután Katinka testvérünk is kiszabadult az iskolából, elhatároztuk, hogy Bajorországon és Szászországon át északi Németországba utazunk. Első szerződötésünk a brémai „Tivoli” szin-

1868—1869-ben Schweizban, Belgiában és Franciaországban volt a művész. 1869—70-ben Anglia, Schottland és Izland nagyobb városait utazta be meseszerű feltűnést keltve. 1871-ben ismét Hollandiában volt, a hol Leydenben fényes fáklyásmenettel tisztelték meg. 1871—72-ben a svédek közt utazott és meglátogatta Norvégiát és Dänemarkot. 1872—73-ban Németország északi részét, Lengyelországot, Oroszország egy részét, Galiciát és Ausztriát látogatta meg. 1875-től egész 1877-ig nagyrészt Angliában tartózkodott, a hol folytonosan oly diadalokat aratott, mint senki más előtte. Ebbe az időbe esik működése Wagner érdekében, kinek legőszintébb tisztelői közé tartozott és ő volt az, a ki kivitte, hogy Londonban a Wagnerhangversenyek voltak rendezhetők.

A vasszorgalom és túleröltetés azonban másodsor is oly beteggé tették a művészt, hogy állapota hosszú ideig aggasztó volt. Felgyógyulva azonban ismét Londonba ment, a hol bámulusat diadalt aratott művészetével. 1878-ban egy fölötté hízog meghívásnak engedve ismét Olaszországba ment. A lelkesedés, melyet a művész Paganini hazájában előidézett, felülmúl minden képzelhető. 1878. szept. végén már Amerikában aratta a művész babérait.

Amerikából még a többi világrészeket is meglátogatta, úgy hogy ő az egyedüli művész, a ki az utazást a föld körül valóban megtette. 1882. év július havában tért vissza a hegedűkirály Európába.

1871-ben tanári címmel ruháztatott fel a művész. Usingen városa díszpolgárrá választotta meg és nevére alapítványt tett. A művész tovább számos művészeti és tudományos társulat disztagja, a tudomány és művészet nagy arany érdemrendének tulajdonosa, számos magas érdemrend lovagja, stb. Wilhelmjnek a zeneszerzés terén is szerenéses kísérletei voltak. Hogy Wilhelmj játékát ismételve jellemezzük, elég, ha felemlítjük, hogy midőn a művész egy ízben Wagner előtt a Chaconnet eljátszotta, Wagner könnyes szemekkel és a következő szavakkal borult a művész nyakába: „Beszélni nem tudok, kedves Wilhelmj — de önnek éreznie kell, hogy milyen benyomást tett reám. Ön a reproductiv művészet legnagyobb mestere.”

házban volt és azóta megszakítás nélkül szerződötve voltunk: Lipcsében, Drezdában, Berlinben, Hamburgban, Boroszlóban, Königsbergben, Münchenben, Stuttgartban, Frankfurt a. M.-ban, Prágában, Bécsben, Budapesten, Szent-Pétervárott, Stokholmban, Koppenhágában, Zürichben, Bernben, Genbén, Baselban és másutt.

Mindenütt a közönség és a sajtó elismerésével találkoztunk; de magunk is azon voltunk, hogy ne csak játéknak, hanem morális magatartásunk által is megnyerjük a közönség tetszését. Szülővárosunkban, Biberachban oly jól eső tiszteletben részesültünk, hogy községbelieink valóban büszkék reánk, ha évenként egyszer, néhány napra haza rándulunk, hogy néhány hangversenyt rendezzünk, azok oly óriási látogatottságnak örvendenek, hogy sokan be sem férnek a város által rendesen teljesen díjtalanul rendelkezésünkre bocsátott színházba. Néhány év óta egy vendéglőt birunk Biberachban, melyet anyánk vezet, miután atyánk 5 évvel ezelőtt meghalt.

N.-B. Mint gyermekek eskis atyákkal utaztunk, ki azonban csak mint kísérőnk szerepelt. Midőn aztán idősebbek lettünk, egyedül utaztunk.

E közlemény után Dresdából egy másik levelet kaptam Rommeréktől, melyben már a végzetes amerikai utazásról is említés van tve.

A tenger felbontotta a szerződöt, mely a derék Rommerékat Amerikába hívta ...

kör
és n
hang
szán
zené
karr
tetb
szán
szér
kard
Corn
Kiro
gert
Ann
kar
„Har
czert
ban.
rista
Luiz
dalt.
15-é
seny
alkal
rungs
W. s
lamo
és al
Löw
balla
Inspr
leger
ének
től és
megt
ben a
csalá
gel g
kes.
gora-
Schu
howe
csei,
lozás
hozta
I
schaf
emlé
hunyt
dämm
egy
ezután
egy
konce
nyitár
E
„Jep
adták
kitünt
Spies
pelte
való r
jubila
A
rülvé
fazóta
ma is
val, in
A
kesen
vidéki
mozza
uj dal
8) E
tatásit
Ferd
hogy a k
zók köze

Külföldi zenekronika.

A lipcsei „Szt. Pál“ egyetemi dalkör márc. 13-án a „Gewandhaus“-zenekar és néhány művész közreműködése mellett hangversenyt rendezett. A műsor első száma Sophokles „Oedipus király“-nak zenéje volt, melyet Lassen Ede weimari karnagy irt és a mely mint minden tekintetben kitűnő mű fogadtatott a szép számban jelen volt mértő közönség részéről. Ezenkívül még a következő férfi kardalok adattak elő: „Der alte Soldat“ Cornelius Pétertől, „Trost in Thränen“ Kirchner Tódortól, „Im Juni“ Rheinbergertől, „Jónás“ Reinecketől és „Min' Anna is en Ros' so roth“ Curtitól. A zenekar előadta még: Weiszberger Gyulától: „Harczias induló“, Chopin zongora-koncertjének második és utolsó sorát E-mollban. Egy széphangu Seydl nevű Tenorista egy románcot énekelt és Verhulst Luiza nagy tetszést mellett 3 különféle dalt. — A „Gewandhaus“ termében márc. 15-én tartották a 10-ik bérleti hangversenyt. Ez alkalommal Wagner elhunytá alkalmából előadták a „Götterdämmerung“ gyászindulóját, továbbá Gade N. W. symphoniáját (2. sz. E-dur), egy dalmot „Hans Heiling“-ből Marschnertől, melyet Gura Jenő énekelt; egy andantet és allegrot fuvalára és hárfára Mozarttól; Löwe Károly „Archibald Douglas“ című balladáját szintén Gura Jenő énekelte; Insprucker hárfaművész Oberhür tündérlendáját adta elő, végre ismét Gura énekelt dalokat: Rubinsteinől, Brahms-tól és Beethowentól. — Az ugyanott 17-én megtartott 8-ik kamarasztyelty nagyrészben a Röntgen család töltötte be. Ezen családon kívül közreműködtek még Klen-gel gondokaművész és Zur-Mühlen énekes. Előadták Schubert gyönyörű zongora-hármasát B-durban op. 90, négy dalt Schubertől és ötöt Schumantól és Beethoven C-moll szonátáját op. 111. — A lipcsei „Stadttheater“ 18-án Wagner elhalá-lozása alkalmából a „Meistersinger“-t hozta színre.

Kölnben a „Musikalische Gesellschaft“ Seiss J. tanár vezetése alatt méltó emlékünnepelet rendezett Wagner elhunytá alkalmából. Előadatott a „Götterdämmerung“ gyászindulója, ezt követte egy emelkedett szellemű emlékbeszéd, ezután következett Wagner-Wilhelmj egy hegedű-darabja, melyet Holländer koncert-mester játszott és végre a Faustnyitány.

Bremában legutóbb Reinthaler „Jephtha és leánya“ című oratóriumát adták elő. A magánrészek előadásában kitűntek: a Liszmann pár, Westberg és Spies Hermina k. a. Ez alkalommal ünne-pelte Reinthaler zeneigazgató Bremában való működésének 25-ik évfordulóját. A jubiláns szép óvációkban részesült.

Orsz. dalárszövetség.

Tekintetes Szerkesztő úr!

A „Zenészet Közönsége“ csak ma kerülvén betűrendes körutjáról hozzám (azóta még 3 példányt rendeltünk) csak ma ismerkedhettem meg annak irányá-val, intenciójával.

Annak tudatában, hogy ezen érde-kesen és kitűnően szerkesztett lap a vidéki dalegyletek életéből fontosabb mozzanatok közöl. *) bátor vagyok a mi új dalegyletünk első nagyobb fellépésé-

*) Köszönettel fogadtuk a tudósítást és körjük foly-tatását örömmel értesültünk a „szigeti da-lárdák“ haladásáról és gyarapodásáról s reméljük, hogy a következő miskolci dalünnepeleten már a pályá-zók között találjuk.

A szerkesztőség.

ról e tudósítást, — elkésve bár, — bekü-l-den, kérve tek. Szerk. urat sziveskedjék azt becses lapjában közölni.

Az ezutáni tudósítással idején fogok bekopogtatni. Kitűnő tisztelettel

Szlatinai Géza.

»A m.-szigeti dalárda« febr. 17-én dal-estélyt rendezett a „Korona“ vendéglő nagytermében. A tágas helyiség s a mel-lékterem is zsufolásig megteltek az in-telligens műpártoló közönséggel, mely valódi lelkesültséggel karolta fel a dalár-ügyet s minden áldozatot meghozott, hogy azt, mint a kultúra egyik tényezőjét s az ország e szélső megyéjében egyúttal a magyarosodásnak is terjesztőjét fel-virágoztassa. Csak így érthető meg azon gyors lendület, mely az alig egy év előtt alakult dalárda életében előállott.

Mig egy évvel ezelőtt csak kised csoport küzdött a kezdet nehézségeivel, most negyven lelkesült dalár zengte a szebbnél szebb dalokat, hol riadozva, mint a harci tárogtató, hol meg lágy me-lodiába olvadva össze.

Huber „Csatadala“, Ábrányi „Dal-versenye“, Wusching „Egyvelege“ vol-tak a műsor leghatásosabb számai.

A „Dalverseny“ basso soloját Macs-kássy Sándor nagy rutinnal. — a gyönyörű tenorsolót Danilovics Ti-vadar dallamos, kedves hangjával, a barytonsolót Hoos Ernő hatalmas baryton hangon — énekeltek. Az egyve-leg — soloját Halász István igen sikerülten adta elő, a közönség szűnni nem akaró újrázására ismételni kellett.

Az „Álarc mindenütt“ (Gené) játszi, könnyed zenéje és pajzán librettojával operette zenei kellemességgel mástoz a fülbe. A „Csóna kázás“ ringó dallama, s néhány bús népdal ropogó frissel, váltá fel a műsor nagyobb piece-eit.

Az estély szellemileg sikerült. De si-került anyagilag is, miről 112 frt bevétel s az új pártoló tagok díszes sora tanus-kodik.

A műsor leéneklése után a műked-velői zenekar közreműködése mellett vi-gan folyt a tánc világos virradtig.

Az éttermekben ezalatt megere-dt a tósztok árja. Éltették Jankó Károlyt, a dalárda lelkes elnökét, Melegh Gyul-át, a fáradhatlan, buzgó karnagyot, Uj-helyi Lászlót, a műkedvelői zenekar ifjú lelkű vezérét, az ungvári és huszti da-lártestvéreket, — mitől a két dalárda táviratilag értesítettek.

Jura hatást keltett Kricsfalussy Vilmos ügyvéd köszöntője a szigeti dalárdára, melyben annak különféle mis-siojáról szökött.

A fesztelen, kedélyes multság min-den ízében sikerült s úgy megnyerte a közönség tetszését, hogy a május 1-sőre tervezett dalestély elé a legszebb remé-nyekkel nézhet az egylet.

Sz. G.

A budai dalárda szombaton a vízvá-rosi „Fácán“ termében sikerült hangver-senyt tartott. A széksorokat igen elegáns közönség foglalta el: a Duna jobbpart szép hölgyei ma sem mulasztották el kedvenc dalárdájuk estélyén részt venni. A műsor számjait majdnem kivétel nélkül a dalárda töltötte ki: előadták Rieger „Isten hozzád“ férfi karát, Schubert „De-rült éj“ férfi karát tenor-magánál (Jan-csó Jenő és Kronstein Ferenc), Storch „Erdőmagányát“, Jüngszt „Fonj!“ eszt-landi népdalát, Huber két dalát és Men-delssohn „Szerelem és bor“ férfikarát magánnyegessel. Nagy tetszést aratott a „Fonj!“ esztlandi népdal, a közönség

megismételtette. Tetszetek továbbá Schmidt Ferenc dalai, melyeket zongora-kíséret mellett énekelt. Az előadást tánc követte.

Hangverseny. Mult szombaton az ág. hitv. ev. főgimnázium disztermében a gimnáziumi „dalárda“ rendezett jótékony-célu hangversenyt. A „dalárda“ tagjaitól két darabot hallottunk: Straussnak „Da-lárkedv“ című polkáját és a „Tavaszi“ című szimfoniát, melynek szövegét Tor-kos László, zenéjét pedig Schmedt Tivadar irta. A közönség mind a két da-rabot zajos tapsal fogadta és megismé-teltette. Kramer Ernő k. a. Chopin „Ballade“-ját játszotta érzéssel. Beregi Kornélia k. a., kinek közreműködését a műsor jelentette, a „Koldus diák“-ban énekelvén, a hangversenyen közre nem működhetett s helyette Szuk Endre úr ismeretes szép gondokajátékát élvezték. Közreműködtek még Deutsch Odön, Rozenberg Gyula, Schoenberg Pál és Strasser Vilmos, mind elis-merő tapsokban részesülvén.

A nemzeti színház férfi karának kivá-lóbb tagjai, számszerint tizenketten vo-kál-négyest szerveztek s a következő szinidényben Erdélyben fognak szere-pelni. Bodorfi Soma karmester már erő-sen tartja a próbákat. A vállalat vezetője Lőrinczy Sándor leend. A vokál-négyes következőképen van szervezve: tenor I. Radó János, Revere Manó, Vincze Já-nos; tenor II. Kis Lajos, Revere Vilmos, Schmidt Lajos; basso I. Törzsök N., Uj-váry N., Ney B.; basso II. Körösy Lajos, Pongrácz Soma és Sebestyén Lajos; Karmester Bodorfi Soma. A vokál-négyes először is Kolozsvárott fogja magát be-mutatni s aztán Erdélynek főbb városait látogatja meg.

A nyitrai dalegylet február 24-én igen sikerült zeneestélyt rendezett a szabad-ságszobor alaptökéje javára. A tiszta jö-vedelem 100 forintot tesz ki, mely a köz-ponti bizottság további rendelkezéséig a nyitrai takarékpénztárba helyeztetett. A zeneestély rendezése körül Juhász Elek elnök urat illeti meg a főérdem.

A nagyszabonyi magyar dalkör választmányának zárjelentése az 1882. évről. A mult 1882. évről szóló s az egylet beállapotát tagyazó rendszeres jelenté-süket a következőkben vagyunk btrak megtenni: A mult évi január hó 15-én Wächter Frigyes ő méltó-sága, az egylet örökös tiszteletbeli elnökének elnök-lete alatt tartott közgyűlésen a tisztikar és választ-mány ekképen alakult meg: Elnök: Szilágyi Gyula, m. kir. áll. főgymn. tanár; alelnök: Fülöp Ferenc, orsz. elmeegógyintézetű orvos; titkár: Fesztöry La-jos, m. kir. áll. főgymn. tanár; pénztárnok: Zach József, m. kir. postafőnök; gazda: Zolnay Mihály, m. kir. lottótiszt; első karnagy: Dományáncz Péter, árvaházi tanító; másodkarnagy: Horváth Miklós, m. kir. áll. elemi tanító. Választmányi tagok: Boér Fe-renc, m. kir. p. ü. számtiszt; Bölöni Béla, p. ü. fogalmazó; Thomandl József, árvaházi tanító; Tu-nyogi Csapó Ferenc, iparos a működő — Fereney István, m. kir. áll. főgymn. tanár; Hosszú Gyula, m. kir. aladótéglagyűző; Szalay Ferenc, építész; Székely Károly, megyei aljegyző; Vázarhelyi János, törvény-széki bíró; Wieder Antal, m. kir. postafelügyelő a pártoló tagok sorából. Számvizsgálók: Szakács Al-bert, orsz. elmeegógyintézetű gondnok; Szász Károly, árvaházi tanító; Sztójka Sámuel, adótiszt. Ugyan-ezen közgyűlés Gidófalvy Géza, m. kir. áll. főgymn. tanárt a dalkör megalapításának érdemes munká-sát; továbbá Szalay Ferenc, építész, a dalkör áldo-zatkész s tevékeny pártoló tagját az egylet tisztelet-beli tagjaivá választá. Az ekképp megalakult tisztikar-ban azon változás történt, hogy Szilágyi Gyula, az egylet feledhetlen emlékü elnöke s annak lankadat-

lanul tevékeny vezére a városból történt eltávozását követően az elnöki tisztségről lemondott. A választmány, míg egy részről a lemondás s megváltás feletti fájdalomának és sajnálatának jegyzőkönyvileg sietett kifejezést adni, más részről elmulasztatlan kötelességének tartotta, neki — ki az egyet lellemi és anyagi felvirágoztatásán annak hazajátszói között önzetlenül dobogó szívének egész melegevel oly anynyira esüggött; ki rendületlenül hazafias működés s kitartással az egyetet az egyetértés és érdekegység megteremtésével nemzeti s társadalmi hatásában nagygyá tenni oly hön vágyott s ki az egyetet vagyoniilag szilárdabb alapokra fektette — irántai önzetlen tisztelete, változhatlan bizalma s teljesen kiérdemelt elismerésének kifejezése mellett legmélyebb köszönetét egy hozzáintézett hálaíratban nyilvánítani. Elnöki teendőkké a választmány által a közgyűlésig Fülöp Ferenc alelnök bízott meg. Az egyet rendszeres ügyeinek vezetésében a választmány igyekezett teljesíteni mindazon kötelességeket, melyek az alapszabályokban reá utalva vannak. Különös gondot fordított az egyleti vagyon gyarapítására, mi célból minden módot, eszközt felhasznált, hogy ez irányban minél nagyobb eredményt biztosítson: hogy ez mennyiben sikerült, ezután fogjuk részletezni. Felügyeletet gyakorolt a pénztár felett, megvizsgálván időről-időre a pénztár állásáról bemutatott jelentéseket. Örömmel hozzuk a T. gyűlés tudomására, hogy az egyleti pénztár kezelése pontosan vezetett, s hogy e tekintetben a pénztárnok kifejtett munkássága és szorgalmának lehet köszönni, hogy az egyleti jövedelmek rendszeresen folytak be. A választmány az egyet folyó ügyeinek elintézése végett 6 rendes és 3 rendkívüli ülést tartott. Ezekben összesen 98 határozatot hozott, melyek legnagyobb részét végre is lettek hajtva. Intézkedései közül nevezetesebbek: a) a múlt évi közgyűlés határozatahoz képest lépéseket tett a választmány egy, az „Olvasóegylet”-tel közös új lakhelyiség kibérlése iránt; b) kieszközölte az egyetnek az orsz. dalárszövetség tagjai közé felvételét, mely minőségben az egyet a debreceni országos dalárnyelvény Horvath Miklós, Tangel József s Tutyogi Csapó Ferenc egyleti tagokból álló küldöttség által volt képviselve; c) a dalok hivatását művészeti és társadalmi téren dalestélyek által igyekezett megvalósítani, melyek műsorozatának változatosabb és érdekesebbé tételére külső erőket is kért fel, kiknek szíves közreműködése nagy mértékben emelte a dalestélyek becsét. A lelet 1882 évben 4 dalestély rendezett, melyek anyagi eredményét a következő adatok tüntetik fel: I. Az 1882. évi március 11-iki I. rendes dalestély bevétele: 221 frt. 50 kr.; kiadása: 52 frt. 47 kr.; tiszta jövedelme: 169 frt. 03 kr. 2. Júnus 27-iki II. rendes dalestély bevétele: 61 frt. 50 kr.; kiadása: 53 frt. 21 kr.; tiszta jövedelme: 8 frt. 29 kr. 3. Október 7-iki III. rendes dalestély bevétele: 114 frt.; kiadása: 50 frt. 40 kr.; tiszta jövedelme: 63 frt. 60 kr. 4. A december 7-iki IV. rendes dalestély bevétele: 112 frt. 50 kr.; kiadása: 58 frt. 90 kr.; tiszta jövedelme: 53 frt. 60 kr. Ezek szerint a múlt 1882. évben tartott 4 rendes dalestély összes tiszta jövedelme: 294 frt. 52 kr. volt. A választmány az egyleti alapítke gyarapítása céljából az 1882. március 11-én tartott dalestélyt miniszteri engedély mellett sorsjátékkal kötö össze, melynek fényes anyagi eredményét a következő adatok tüntetik fel. Bevétel 540 frt. 32 kr.; Kiadás 32 frt. 95 kr.; Tiszta jövedelem 507 frt. 37 kr. Az egyet pénzvagyona az 1882. év végén: 1. Pénztár maradvány a folyó évre 228 frt. 34 kr. — 2. Alapítke: a) az 1881. év végén volt 157 frt. b) ehhez járult az 1882. évben 684 frt. 47 kr. 841 frt. 47 kr. — 3. Zászlóalap: a) az 1881. év végén volt 15 frt. b) ehhez járult az 1882. évi adományok 15 frt. 45 kr. 30 frt. 45 kr. Összesen 1100 frt. 26 kr. Mely összegből: 1. Takarékpénztárban van elhelyezve 1025 frt. 45 kr. — 2. Készpénz 74 forint 81 kr. Összesen 1100 frt. 26 kr.

A brassói magyar dalárda 1883. évi március hó 3-án adta az évi első rendes táncal egybekötött dalestélyét következő műsorral: 1. „Nyitány” Thomasmann „Raymond” című operájából; előadta a városi zenekar. 2. „Kápolna” Beckertől; előadta a férfikar. 3. „Népdal egyveleg Dopplertől”, előadta a férfikar. 4. „Herzenswünsche” Kahn-tól; ábránd elő-

adta a városi zenekar. 5. „Egyveleg különböző dalművekből”; zongora kíséret mellett előadta a férfikar. 6. „Népdalfűzér” írtta Stark Vilmos; előadta a vegyeskar. 7. „A kántor töprengése” Berecz Edé-től; előadta a férfikar. 8. „Blümlein Vergissmeinnicht”; Gavotte Giese-től; előadja a városi zenekar.

A zene története.

(7. folytatás)

Ime egy példája az Eszkimók énekének, a művelt európai zene hangjegyei s ritmusa szerint megközelítőleg megérzékítve u. m.:

A déli világtengerek szigetlakóinál többnyire csak a cápa bőrével bevont dob és csigákból készült csörgők az egyedüli hangszerek.

Az indiánok egy fajánál 12 csővű pán sip is divatozik s bambuszfából készült furulya három lyukkal, melyen négy félhangot lehet kihozni; de a melyet nem az ajakkal, hanem az egyik orrlyukkal fújják, szorosan befogván a másikat.

A perui indiánoknál egy neme a bambuszfából készült hosszú fuvalának divatozik, melynek busongó hangja a legvadabb indiánokra is nagy hatással van.

A mongoloknál a dob mellett nagy divatban van a réztányér és egy szokatlan nagyságú réz trombita, melyet csak két ember segítségével lehet fújni — Továbbá Triton csigák és emberi csontokból készült csörgő szereket is használnak.

Legkezdetlegesebb zeneszerek uralkodnak az Afrikai vad népeknél, melyek ma is csak az ősberekek színvonalán állnak. De a zene bizonyos tényezőit — habár csak tökéletlen alakban — még is feltaláljuk több afrikai néptörzsnél, nevezetesen a húros hangszereket. Ezek legtöbbször egyetlen kifeszített húrból állanak, mely deszka darabra, vagy kivájt gyümölcsbőrből van feszítve. E részben a Hottentótnál egy „Gorák” nevű hangszer divatozik, melynek kifeszített húra — struccmadár tollon át eszközölt erős fűvás által hozatik hangzásba.

A Chongo folyam partjait lakó négerok között legismertebb hangszer a „maximba”, mely két deszkadarab közé szorított különböző nagyságú üres kókuszdiókból áll, melyek nyílásai sima fadarabokkal vannak befedve s két

ütőfával veretik. Vannak különben állati bélszálakkal ellátott lantjaik és hárfáik is, természetesen a legkezdetlegesebb szerkezettel.

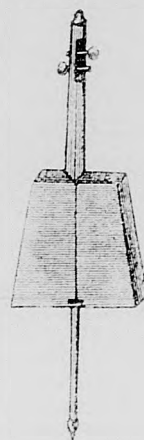
IX.

Az arabok zenéje s kiválóbb hangszereikről.

A földnek mai, még mindig műveletlen népei közt, aránylag legtökéletesebb zenével és hangszerekkel bírnak az Arabok. Egykori virágzó korukból e részben, még ma is sokat tudnak felmutatni, ama számos lantalaku s különböző szerkezetű vonós hangszerekből, melyek arra mutatnak, hogy azok valódi hazája Arábia volt.

E nemű hangszereik közül főleg kiemelendők a „Tambura” 2—8 érchúrral; a „Baglama” 3, a „Sewür” 5 érchúrral ellátva; továbbá a béhúros „Küssir” — a hárfa nemű „Quanon” az érchúros „Santir” mely cimbalom alakú ütőhangszer.

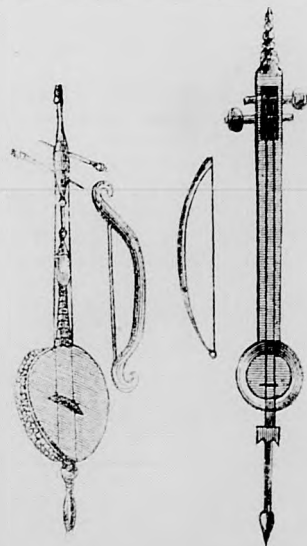
A „Maraba” (lásd a 25. ábr.) egy

25. ábra.

húros hangszer, melynek oldalai állatbőrrel bevonók, olyformán, hogy hegedűnek és dobnak is használható tetszés szerint.

Minden hangszereik közt történelmi szempontból legérdekesebb egy vonós hangszerük, mely majd két, majd meg három húrral van ellátva s „Rebel” vagy „Repab” vagy „Erbeb” néven fordul elő (lásd a 26. és 27. ábr.)

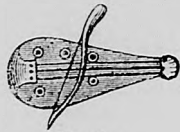
26. ábra.

27. ábra.

E hangszer hangfenék testét kókuszdió képezi s valószínűleg első mintául szolgált az Európában elterjedt és tökéletesített vonós hangszereknek.

Az arabok, mint tudva van, a 6-ik és 10-ik században törtek be Európába, ma-

gukkal hozván hangszereiket is, melyek aztán gyorsan elterjedtek egész Európában, hol a fent jelölt századig semmi nyoma sem található fel a vonós hangszereknek. Azonban ez időszak után többször előfordulnak, mit a következő hangszer is bizonyít, melynek alakja egy 11-ik századbéli festményen fordul elő (28. ábra.)

28. ábra.

De az arabok a fent elsoroltakon kívül még más tökéletesebbekkel is bírnak. Ilyen a többek közt az ugynevezett „K e m a n g e h - r o u m y”, mely hat bélhúrral — negyed közőkre hangolva — van ellátva s melynek nyaka alatt, még más hat érczúr is van kifeszítve, melyek e hangszernek speciális zöngfenekét képezik. Valószínű, hogy az ugynevezett és még ma is használt „V i o l a d' a m o u r” ez arab hangszer mintájára készült s lett tökéletesítve Európában.

A különféle arab fuvólák, lágyhangzása trombiták s más oboa-alaku hangszerek s dudák közt, különösen említésre méltó még a „S u m a v a” nevű kettős fuvola, mely szerkezetére nézve igen elüt a többi fuvola-fajtól. E hangszert két egymás mellé illesztett fuvola cső képezi, melyek egyike — oldal lyukkal lévén ellátva — a dallam kihozatalára szolgál, másika pedig, mely amannál hosszabb, s mely többféle nyelvecskék által különböző alaphangra hangolható, a dallam kíséretére használatik. Alakja a 29. ábrán látható.

29. ábra.

Az arab népfaj a félművelt népek között mindenesetre egyike a legzenekedvelőbb népfajoknak s Arábia pusztáin még maiglan is meglepő összhangzásban találjuk a költészetet a zenével. Régi fénykorukból visszamaradt hangszereik közül még ma is sokat használnak, melyek mellett az arabs szereti gondjait feledni, elüzni s ábrándos gondolatok közt elmerengni.

(Folytatása következik.)

Hazai hírek.

* **A Liszt-ünnepélyhez.** Miután Liszt Ferenc a körülmények megváltozása folytán nem mint eddig tervezte, április hó elején, hanem már e hó 18-án hagyja el a fővárost, ennek következtében az április

elejére Liszt tiszteletére rendezni szándékolt hangverseny elmarad, mert műsoránál fogva hosszabb előkészületeket igényelt volna. E helyett azonban a f. hó 12-én rendezendő hangversenyen, melyen Ondriések is közre fog működni, a nemzeti zenede zenekara elő fogja adni Liszt Ferenc legújabb művét: az „Angelus“-t. A hangverseny után a Vigadó éttermeiben fényes bucsulakoma lesz a távozó mester tiszteletére. A hangversenyen Hubay Aranka, a színi tanoda tehetséges növendéke elő fogja szavalni Kiss József „Simon Judith” című balladáját zenekari kíséret mellett. Gyulay Pál „Éji látogatás” című költeményén kívül ez az egyetlen magyar mű, mely melodramatikusan fel van dolgozva. A műsorba ezen kívül Ondriések számára három darab van felvéve.

* **Hegyi Aranka,** a ki — mint említve volt — rokonai látogatására Zomborba utazik és az ottani színházban vendégszerepelné fog, ez alkalommal legjobb szerepeinek egyikében. „Lili”-ben is fel fog lépni.

* **Kamarai hangverseny.** A Krancsevics, Pinkus, Sabathiel, Ruhoff-féle kamarai négyes második bőjti hangversenyét március 7-én este 7^{1/2} órakor fogja megtartani a Vigadó kis termében Rendano A. közreműködése mellett, a következő műsorral. 1. Brahms. Ötös. (F-dur. 88. mű) két hegedű, két mélyhegedű és gordonkára. 2. Rendano. Ötös. Két hegedű, mély hegedű és gordonkára. 3. Rendano. a) In mare. Barcarola (a „Korzar” Byron után). b) 5-ik keringő. c) Presto agitato. 4. Schumann. Négyes. 3. sz. (A-dur.) — Rendano önállóan is rendez egy hangversenyt f. hó 9-én este a Vigadó kis termében, Krancsevics, Ruhoff, Sabathiel, Pinkus és Méry urak közreműködése mellett, melynek 5 pontból álló műsorát kizárólag a hangversenyszó művei fogják kitölteni.

* **A kolozsvári zene-konzervatórium** a bőjti saisonban rendezendő nagy zenekari hangversenye egyik szakaszul Beethoven „Fidelio”-jának első felvonását adja elő, legkiválóbb erőinek közreműködésével, a nemzeti színházban. Az oparához terv szerint a nagy C-dur „Leonora” ouverture fog nyitányul vétetni.

* **A kolozsvári képkiallítás** bezárása március 10-én lesz. Ugyan e napon fog a sorsolás is megtartatni. — A kiállítás bezárása után, a képeket alkalmasint Nagy-Váradra szállítják s ott lesz az ősz előtt az utolsó vidéki képkiallítás. Ez okból a kiállítás vezetője Huttera jelenleg Nagy-Váradon időzik.

* **A dalmüszínház festményei.** A dalmüszínház építő bizottsága legújában még Aggházy Gyula és Kovács Mihály festőművészeket bízta meg a dalmüszínház festményei egy részének kivitelével. Aggházy egy plafonra fog képeket festeni, míg Kovács az udvari esarnokhoz vezető lépcsőház ablakainak ivezeteibe fog a zenét jelképező gyermekalakokat és egy nagyobb történelmi festményt készíteni. Vastagh György most készíti Bachus diadalmenetének színvázlatát. E festmény eredetije a főesarnokba jön 4 ölnyi magasságra. A kép maga három öl hosszú és 7 láb magas lesz, mintegy 25 alakkal. Bachus két bachansnóval egy koszorúkkal, virágfüzerekkel stb. díszített és két királytigris által vont kocsiban ül, serleget magasra emelve. Az egy gyermek által vezetett tigrisek előtt táncoló és zenélő bachansok, bachansnók és pán-ök láthatók. Két oldalt részben a fűben heverészve, részben pedig állva buja bachansnók idvözik Bachust, míg egy másik csoport, szőlőt, gyümölcsöt és szőlőnedvet telt serleget visz. A menet egy völgyemlyedésben halad, melyet az egyik oldalon erdőség, a másikon hatalmas szikla határol.

* **Az aradi színházat** nem fogják Fellner-rel fölépíttetni, mivel az ő tervei szerint az építés anyiba kerülne, hogy a városnak újabb nyolezvan ezer forintot kellene kölcsön vennie, pedig adóssága már is egy millió. A kiküldött bizottság tehát azt javasolja, hogy a város szakítsa meg Fellnerrel a tárgyalásokat és hirdessen pályázatot a színház fölépítésére.

Külföldi hírek.

* **Uj ballet.** A bécsi opera-színház elfogadta Köszeghy Géza 3 feivonásos „Leila” című balletjét. Szövegét írta br. Jósika Kálmán a „Salome” és „Marianne” jeles drámák írója.

* **Wagner-ünnepélyt** rendezett a bécsi akadémiai Wagner egyesület a zeneegylet termében, az opera zenekarának és különböző dalegyleteknek közreműködésével. Az orgona fekete bársonnyal volt beagatva s közepén Wagnernek gyászkeretű arcképe függött. A terem egészen megtelt közönséggel, mely tekintettel a gyászünnepélyre, tartózkodott minden tetszésnyilvánítástól. A műsort Beethoven „Eroiká”-ja nyitotta meg. Ezután Hallenstein, a Burgszínház tagja elszavalta Dalm alkalmi költeményét. Végül egy töredéket mutattak be „Parsifal”-ból Scaria és Müller közreműködésével.

* **Wagner Kozima asszony** állapotáról azt írják Bayreuthból, hogy az özvegy ma is még olyan megtört, olyan érzéketlen minden iránt, mint az első napokban férje halála után. Még gyermekeivel sem törődik, egészen magába vonult és csupán fájdalomnak él. Férje sírjánál naponként legalább egy órát tölt, nem törődve az idő zordonságával. Alig eszik valamit, különben mindenbe beleegyezik, a mit barátai kívánnak, csak ne háborgassák. Így beleegyezett abba is, hogy „Parsifal”-t a nyáron előadják és most még csak a bajor király elhatározását kell megvárni, vajjon átengedi-e ismét a müncheni udvari színház zene- és énekkarát.

* **Parisban** mult vasárnap ismét Wagner-bece volt. A Chatelet-színházban. Colonne nagy zenekari hangversenyt rendezett, melynek műsorát majdnem kizárólag Wagner művei képezték. „Tannhäuser” nyitányát, a zárandók karát és Erzsébet imáját zajosan megtapsolták. De a midőn a zenekar „Parsifal” bevezető zenéjét kezdte játszani, olyan pizszegés és zsvaj támadt, hogy az előadás majdnem fenakadt. A „Walkürok lovaglása”, melyet a zenekar ezután játszott, tulharsogta ugyan a sziszegést; de midőn a darab befejeztével a közönség egy része tapsolni kezdett, még fokozottabb mértékben megújult a pizszegés, különösen a karzaton. Ennek dacára a zenekar ismételte a darabot, a mire óriási zaj, tombolás, füttyölés, kurjongatás keletkezett, mely csak akkor ért véget midőn a zenekar a „Lohengrin” nyitányát kezdte játszani. Ezt, valamint a nászindulót, a közönség ismét nyugodtan meghallgatta.

* **A gyürü.** Audran legközelebb színrekerülő új operettje „Gillet de Narbonne” címmel mult év november 11-én került először színre Párisban a Bouffes Parisiensben, a hol azóta folyton adják. A főszerepeket ugyanazok játsszák, a kik az „Üdvöskét” megteremtették, Montbazon k. a. és Morlet ur. A francia színpadok után a népszínház lesz az első, a hol a nagyhirű újdonság színre kerül. Bécsben a „Theater an der Wien” aprilisra tüzte ki előadását.

* **A müncheni nemzetközi műtárlat** központi bizottsága lépéseket tett aziránt, hogy a berlini nemzeti képtár és a londoni híres „Kensington-Museum” műremekeinek egy részét, melyeket a kontinensen még alig ismernek, szintén elküldjék a nemzetközi műtárlatra. A bizottság lépései sikerre vezettek, sőt reménylik, hogy Anglia jelenleg élő kiváló művészei is részt fognak venni a kiállításban.

* **A kiutasított fejedelem.** Mária Antoinette magánszínházában egy izben a királyi család előtt a „Rose et Colas” című víg opera került színre, melyben a királyné is szerepet vállalt. Midőn épen egy dalt befejezett, hangos pizszegés hangzott a színházban. A közreműködők megütözköve tekintettek egymásra. Mária Antoinette azonban, a ki rögtön átlátta, hogy ilyesmit csak e g y ember engedhet meg magának, oda lépett a lámpák elé és egyenesen a királyhoz fordulva mondá: „Miután játékkal nines megelégedve, méltóztassék kifáradni, a hol a belépti díjat vissza fogja kapni.” Az eimés ötletet viharos taps követte, melyben maga a király is nevette részt vett.

A TÁRSULAT HIRDETÉSEI.

Figyelmeztetés!
Kitűnő zongorahangoló
MAGRINI A.
ajánlatik mindennemű
zongora-hangolás, javítás és bőrzé-
zésére.
Megtudható a társulat zeneműkeres-
kedésében vaci utca 3.

NEMECSEKE JÓZSEF

== Mignon == zongorák. Tartós kitűnő hang-
szerek. Különösen ajánlatosak iskolák számára.

'Produktív szövetkezet.'

E céget hat évvel ezelőtt a világhírű
„Bösendorfer” zongoragyárából el-
szakadt 60 munkás alapította s ma
már méltán vetekedik az anyaggyár
készítményeivel.
Tekintve a kitűnő minőséget
a legolcsóbb hangszer. Külön-
ösen ajánlatos az ügyneve-
zett „Mignon zongorák.”
A nagy arany éremmel kitüntetve.

SCHMIDT FERENCZ

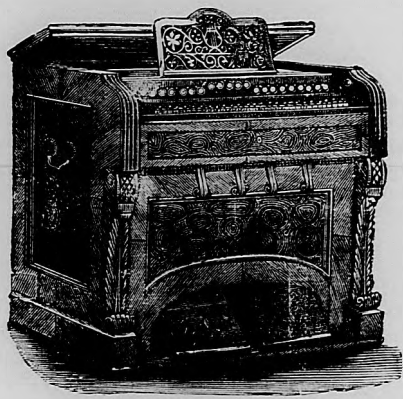
Bösendorfer tanítványa.

Jó minőségű tartós zongorák:
Rövid szalon, diófából.
" " fekete.

Árjegyzék küldetik díj nélkül.

CARL HAMBURGER

zongoragyáros

A legkitűnőbb
„Harmoniumok”

Tietz Péter utóda
Kotykwicz Teofil
gyára

A legjobb minőségű Harmo-
niumok nagy választéka.
Hangverseny- és szalon-har-
moniumok. Prolongement és
Perussióval. Templomok és
iskolák számára 100 forinttól
fölfele.

Több évi jótállás!
Árjegyzékek kívánatra
bérmentve küldetnek.

Zenetanárok lakcímei:

Zongora.

Aggházi Károly nemz. zen. tan. Akad.-ut. 11.
Bartay János " " " Váci-utca 10.
Schüteze Rezső " " " N.-korona-u. 4.
Khayil Antal Thonet udvar
Erney József " " " Kerepesi-út 24.
Huber Károly " " " Uj tőzsdeépület
Dr. Popper Armin Sugár út 80. sz.
Ziegler János Király utca 35. sz.
Koschirz János Sugár út 89. sz.
Kindtner Károly Vas utca 17. sz.
Vajdaffy Béla Külső dob utca 49.
Tomka István Molnár utca 20. sz.
Krisztinkovich Béla Hungaria szálloda
Gobbi Henrik Ferenc-József rakpart 18. sz.
Rausch Károly Hunyady utca 3. sz.
Kühn Miksa Károly körút 11. sz.
Drescher Raimund Kerepesi út Kerepesi udv.
Sipos Antal Keeskeméti utca Geisztház
Zimay László Molnár utca 37.
Székely Imre Szerb utca 2.
Avar Alajos, Rákosárok-utca.

Harmonium és Orgona.

Erney József Kerepesi út 24.

Ének.

Aggházi Károly Akadémia utca 11. sz.
Huber Károly Uj tőzsde-épület
Pauli Róhárd Dohány utca 28.
Passy Cornet asszony Múzeum körút
Igerics Katalin Lipót utca 6.
Ulrich Cécilie Albrecht ut 6.
Schmidt József Lipót utca 19.
Puks Ferencz Klauzál utca 4.

Zeneszerzés.

Aggházi Károly Akadémia utca 11.
Erney József Kerepesi út 24.
Puks Ferencz Klauzál utca 4.
Huber Károly Uj tőzsde-épület
Nicolitsch Sándor Kazinczy utca 17.

Hegedű.

Huber Károly Uj tőzsde épület
Gobbi Alajos Magyar utca 36.
Pischinger Alajos Dohány utca 45.
Kis Péter Sándor utca 5.
Frankhauser Károly Diófa utca 18.
Mészáros József Tuzoltó utca 10.
Avar Alajos Rákosárok-utca 30.

HOYER

vonó hangszer készítő

Gyönyörű imitációk külön-
ösen műkedvelők figyel-
mébe ajánlatosak.

EHRBAR

világhírű zongorái.

Ezen hangszer a zongora gyártás
remekei közé tartoznak. Tartósságra
utólérhetlenség, ezen tulajdonságnak
köszönheti e gyár nagy hírnevét.

Kaphatók:

Szalon Stucz, diófa
" " fekete
keresztthúrozott és egyszerű.

J. Heitzmann és fia

cs. kir. udvari zongoragyáros

Első rangú gyár, mely külön-
ösen arról nevezetes, hogy
a legtartósabb hangszereket
készíti. Zongorái az egész vi-
lágban el vannak terjedve. S
mindenütt egyaránt kelendő-
ségnek és kedveltségnek ör-
vendenek. Birja a legmaga-
sabb kitüntéseket.

HEVESI B.

zongoragyáros

Kitűnő hazai gyártmány,
mely különösen szoliditása
és tartóssága által tűnik ki.
Ezen minden tekintetben
ajánlatos zongorák főgynök-
ségét a társulat birja s zongoratermében mindig megte-
kinthetők.

Uj találmány!

**Vonó hangszerek,
hegedűk
és gordonkák,**

melyek teljesen pótolják az olasz
mesterek műveit. A hang ép oly erős
és nemes, mint a régi hangszereké.

Noebe készítményei!

Csakis a Harmoniánál, Buda-
pesten kaphatók.

Világhírű szaktekintélyek elismerés-
sel nyilatkoznak e feltűnést keltett
tűnényyszerű hangszerekről
Egy hegedű ára, csinos tokban 100 frt.
Egy gordonka ára, csinos tokban
150 frt.

MARTIN WESSELY

zongoragyáros.

Különös speciálítás az úgynevezett
„Diminutiv” zongora, legkisebb alak
s mégis erős, tömör hang. Bár milyen
kicsi szobában is elfér. Az egész zongora
1 1/2 méter. Különféle érmek.

! Farsangi tréfa!

Grelot (csörgő) polka

kézre való csörgővel együtt
kapható minden könyv- és
zenemű-kereskedésben.

PETROV

zongoragyár.

Legolcsóbb zongorák.

Souczerk Máttyás

zongoragyár

oleső és tartós gyártmány
a »Harmonia« zongoratermében min-
dig készletben van.

„HARMONIA”

zeneműkereskedésben
kaphatók valódi legfinomabb francia

**hegedű- és gordonka-
hurok és gyanta.**

A világhírű Voiri -féle vonók
raktáron tartatnak.

Vidékről jövő megrendelések
pontosan teljesítetnek.